

شعارهای زیبا اما تو خالی ماسک

پشت پرده شعارهای محیط‌زیستی ایلان ماسک چیست؟

مصطفی سلیمانی

کارشناس آی تی

ایلان ماسک در حالی که آخرین «طرح اصلی» تسلا را به سرمایه‌گذاران ارائه کرد، سعی نمود شرکت خود را به عنوان شرکتی معرفی کند که «زمین انرژی پایدار» را آغاز کند. اما اگر ماسک ابتدا خانه خود را مرتب نکند، انجام این کار واقعا سخت خواهد بود. تسلا وسایل نقلیه الکتریکی، پنل‌های خورشیدی و باتری‌هایی را برای ذخیره برق تجدیدپذیر می‌سازد. انتقال به انرژی پاک به این چیزها نیاز دارد اما ساخت آن چیزها نیز باید به صورت پایدار و انسانی انجام شود. این نیاز به شفافیت و پاسخگویی دارد، چیزی که ما عادت نداریم از ماسک و شرکت‌هایش ببینیم. بیایید با برخی از اصول اولیه شروع کنیم. برای هر شرکتی که می‌گوید به سیاره زمین اهمیت می‌دهد، افشای میزان آلودگی آن یکی از اولین قدم‌هایی است که باید بردارد. شما نمی‌توانید آنچه را که اندازه‌گیری نمی‌کنید مدیریت کنید، درست است؟ تسلا چند سال از دیگر خودروسازان و شرکت‌های فناوری در افشای انتشار گازهای گلخانه‌ای و تعیین اهداف برای مهار آلودگی آب‌وهوا عقب مانده است.

برای مقایسه، فورد برای اولین بار در سال ۲۰۱۹ برای افشای تغییرات آب‌وهوایی خود، نمره A را از CDP، یک سازمان پیشرو برای ارزیابی تلاش‌های گزارش‌دهی محیطی شرکت‌ها، کسب کرد. از آنجا که فورد هنوز هم خودروهای پرمصرف زیادی تولید می‌کند، می‌توان آن را با یک دانه نمک گرفت. تاکنون، تسلا به دلیل عدم افشای تأثیرات زیست‌محیطی خود، به‌طور مداوم نمره F را کسب کرده است. تسلا در گزارش سال ۲۰۲۱ خود تصویری جزئی از ردپای کربن یعنی میزان کربنی که به دلیل فعالیت این مجموعه در جو آزاد می‌شود را به اشتراک گذاشت اما هنوز چیزی را که احتمالا بزرگ‌ترین منبع انتشار آلاینده‌های شرکت اعلام نکرده است: کربنی که از زنجیره تامین آن می‌آیند. در حالی که محاسبه این امر دشوار است، فعالان محیط‌زیست شرکت‌ها را وادار کرده‌اند تا این دسته از آلودگی‌های «بالا دستی» را گزارش کنند، زیرا معمولا بخش عمده‌ای از کل ردپای کربن آنهاست. این شرکت در گزارش خود اعلام کرد که انتشار گازهای گلخانه‌ای بالادستی ناشی از تولید باتری‌های برقی حدود ۸۰ درصد از آلودگی آب‌وهوای باتری مدل ۳ تسلا را ایجاد می‌کند اما ما هنوز نمی‌دانیم که این میزان آلودگی چقدر است. این گزارش می‌گوید: «اولویت‌بندی زنجیره تامین ما بسیار مهم است و ما کارهای زیادی برای انجام دادن داریم تا تأمین‌کنندگان را تشویق کنیم تا داده‌های انرژی و انتشار گازهای گلخانه‌ای را برای ما گزارش دهند.» سازمان تنظیم‌گر در حال بررسی است که آیا چنین افشایی را الزامی کند یا خیر. در همین حال، شرکت‌های رقیب گزارشی منتشر کردند که در این ماه از صنعت می‌خواهد تا آلودگی را از زنجیره تامین خود پاک کند تا به اهداف مسأله تغییرات آب‌وهوای جهانی برسد. آسیب‌های بالقوه دیگری در طول زنجیره تامین وجود دارد که ماسک باید آنها را تصدیق کند، مانند آنچه که هنگام استخراج در حیات

بدون پرداختن به تمام مسائل مهمی که در انتقال به انرژی پاک به وجود می‌آید، در خطر تکرار آسیب‌های ناشی از سوخت‌های فسیلی و سایر صنایع استخراجی که قبلا آمده است، هستید

خانه‌های مردم اتفاق می‌افتد که مناظر را زشت می‌کند و در این روند باعث عصبانیت بسیاری از مردم می‌شود. بزرگ‌ترین معدن لیتیوم برنامه‌ریزی شده آمریکا که به‌تازگی در نوادا شروع به کار کرد، قبایل و دامداران اطراف را نسبت به پیامدهای زیست‌محیطی نگران کرده است. مستعمره سرخپوستان Reno-Sparks، قبيله Burns Paiute، و Summit Lake Paiute برای جلوگیری از توسعه آن، که به گفته آنها می‌تواند مکان‌های مقدس و سنتی را نابود کند، شکایت کردند. این منطقه، گذرگاه Thacker، محل قتل‌عام حداقل ۳۱ نفر از مردم Paiute توسط سربازان فدرال در سال ۱۸۶۵ بود. ماسک در مورد مسیر روشنی برای تهیه لیتیوم کافی برای پاسخ به نیاز فزاینده صنعت خودروهای الکتریکی صحبت می‌کند. ماسک در رویدادی گفت: «به نظر می‌رسد هنوز کمی سردرگمی در مورد لیتیوم وجود دارد. لیتیوم بسیار رایج است... سنگ معدن لیتیوم به اندازه کافی در آمریکا وجود دارد که تمام زمین را برق‌رسانی می‌کند.» او می‌گوید: «عامل محدودکننده واقعی، ظرفیت پالایش لیتیوم به مواد قابل استفاده در باتری است.» زنجیره تامین کبالت، یکی دیگر از مواد کلیدی برای باتری‌های EV، با اتهامات نقض حقوق بشر ایجاد شده است. The Verge در سال گذشته گزارش داد که یکی از تامین‌کنندگان کبالت تسلا، معدنچیان خود را وادار می‌کند تا مشاغل سخت فیزیکی را با دستمزد، آب یا غذا کمی انجام دهند. تسلا از سال ۲۰۱۹ یک بخش روابط عمومی برای پاسخگویی به این نوع ادعاها نداشته است. بدون پرداختن به تمام مسائل مهمی که در انتقال به انرژی پاک به وجود می‌آیند، در خطر تکرار آسیب‌های ناشی از سوخت‌های فسیلی و سایر صنایع استخراجی که قبلا آمده‌اند، هستید.

فکر کنید جف بزوس به یک بشردوست بزرگ طرفدار موضوع تغییرات آب‌وهوا تبدیل می‌شود در حالی که آمازون محله‌های نزدیک به انبارهای خود را آلوده می‌کند. ماسک فرد ثروتمند دیگری است که فکر می‌کند می‌تواند با برخی تعمیرات فنی برای نجات جهان وارد عمل شود اما او برخی مشکلات اساسی را که در وهله اول به بحران زیست‌محیطی منجر شده‌اند، نادیده می‌گیرد، مانند بهره‌برداری از منابع به‌گونه‌ای که گویی نامحدود هستند و در عین حال نگرانی‌های مشروع جوامع را نادیده می‌گیرد.

پرورش یک محیط سالم‌تر ممکن است از محل کار تسلا آغاز شود، زیرا کارکنان آن نژادپرستی و آزار جنسی را گزارش کرده‌اند - انواع ادعاهایی که ماسک در توییتر با آنها شوخی کرده است. صحبت از توییتر، سخنان نفرت‌پراکنی و اطلاعات نادرست در مورد تغییرات آب‌وهوایی در سراسر جهان سروصدای زیادی به‌پا کرده است و ماسک به اینها هم باید رسیدگی کند. درنهایت باید گفت که شیوه گذر از سوخت‌های فسیلی به انرژی‌های پایدار توسط ماسک چندان به نفع محیط‌زیست به نظر نمی‌رسد و حداقل در کوتاه‌مدت می‌تواند آسیب‌های مشابه با منابع سنتی انرژی به‌همراه داشته باشد. بسیاری ماسک را به چشم‌پوشی از به رسمیت شناختن ریشه مشکلات متهم می‌کنند و معتقد هستند که مصرف بالای منابع ارزشمند زمین توسط شرکت‌های تحت مدیریت وی، می‌تواند پیامدهایی جدی به دنبال داشته باشد. از طرف دیگر اخیرا سازمان غذا و داروی آمریکا دست رد به سینه ماسک زده است و او نمی‌تواند آزمایش‌های انسانی تراشه مغزی‌اش را شروع کند، چرا که این سازمان نسبت به ایمنی باتری لیتیومی این تراشه تردید دارد و همچنین درباره امکان حرکت سیم‌های کوچک این ایمپلنت به سایر قسمت‌های مغز نگران است.

